jegyet adnak, — viszont ezek csak dicsérő s dicsőitő kritikákat kötelesek irni. S igy esett, hogy a nagyváradi szintársulat igazgatósága megvonta a szabadjegyet a „Bihar" szerkesztőségétől. Hanem hát sorsát senki el nem kerülheti, s igy Mándoky Béla igazgató sem, mert nevezett szerkesztőség állandó bérletváltás által gondoskodott, hogy az előadásakon a közönség igényei megóvása tekintetéből, jelen lehessen.

* A „népkert", városunknak ezen diszes sétahelye, egyáltalában nem illetékes arra, hogy a „népkert" nevet viselje. A közönség köréből nagyon gyakran érkezett már hozzánk panasz az iránt, hogy a népkert akkor, a midőn oda reggel vagy este valaki sétálni akar menni, hát nincs nyitva; a nap forró hevében ugyan megnyitják a kert ajtait, de mivel a hőséget senki sem találhatja alkalmasnak a sétára, természetesen senki sem megyen oda. Tegnap történt az a furcsa eset, hogy a kertben sétáló két urat a kertész már este fél kilenczkor kiutasitotta a kertből, és annak ajtóit bezárta; — kérdőre vonatván, — azt válaszolta, hogy „ilyenkor minden tisztességes ember már otthon szokott lenni." — Hát kérdjük türhető állapot ez, midőn ilyen s ehez hasonló illetlen bánásmódot tanusit a kertész „ur", ki elvégre is a város szolgálatában áll, a közönséggel szemben? A kertészt azért fizetik, hogy a kertre felvigyázzon késő estig, a kert pedig — ugy hiszszük hogy nem csalódunk — azért van, hogy a közönségnek kora reggeltől késő éjig nyitva legyen. Ha nem ez a czélja, akkor egyáltaljában semmi czélja nincs, s jobb lesz ha a hatóság annak más czélra való forditásáról hova hamarább gondoskodik.

* Mi a neve a bagatell-biróságnak? Mindenki tudja, hogy a nép a bagatell-biróságot különböző néven nevezi, hallottuk már b a k a-b i r ó s á g n a k, b u t e l l i a-b i r ó s á g n a k nevezni, de még nem hallottuk czimeztetni ugy, ahogy egy dühbe jött polgártárs nevezte. A polgártársnak nem akart fizetni az adósa, megunta már a sok rimánkodást, oda kiált ellenfelének: ha meg nem fizeted tartozásodat, feladlak a b a k a h á n t ó s biróságnak. Meglehet, hogy talált a kifejezéssel.

Felelős szerkesztő: **Péter Gábor.**

Főmunkatárs: **Grünvald József.**

Orvosi jelentés.

Ezennel közhirré teszem, hogy „orvosi rendelési intézetemet" mindennemű **titkos betegségek, bőr- és szájbajok** szamára, **széchényi-utcsa** 1808. szám alá, **Varga Károly ur** házába tettem által. Ugyanott:

FOGAK

vagy azoknak tövei fájdalmatlanul **érzéketlenités** (nárcosis) segélyével kihuzatnak.

Debreczen, julius hóban 1879.

Weisz Gyula,
specialista orvos.

(206.)

Hirdetés.

A kismester-utczán 1139. számu **ház**, mely magába foglal négy szobát, két kamarát és egy szint tágas udvart külső és belső földjével együtt előnyös feltételek mellett örök áron eladó. A venni szándékozók forduljanak ezirant kicsapó-utcza 384 sz. házban lakó tulajdonoshoz. (200.)

KAZÁN és GÉP-MÜHELY

Debreczen, péterfia-utcza 888-ik sz.

Alólirottak ajánljuk magunkat mindennemü uj-kazán és gépmunkákra, egyszersmind azoknak kijavitására. Szakavatott jó munkát és jutányos árak mellett, gyors kiszolgálást kötelezvén, a t. közönség becses megrendelését kérjük.

Tiszteletteljesen
STERNISCHA TESTVÉREK.

...közöltetnek

férfi divat és fehérnemü raktárt

is rendeztem be olyanformán, — hogy az e czélra megnyert

KOLLÁORITS JÓZSEF és FIAI

„Ypsilantihoz" czimzett budapesti nagyhirü czégtől bizományban tartott s alább jelölt árukat gyári áron fogom a t. közönségnek ajánlani.

Kaphatók ez üzletben a legujabb szabásu fehér chiffon; szines franczia creton és angol oxford **ingek**, rumburgi és creas vászon vagy angol croise **labravalók** minden szabásban; fehér és szines szélü vászon és batiszt **zsebkendők**, fehér és szines **félharisnyák** minden nagyságban **gallérok** és **kezelők**, ing és kézelő **gombok**, legujabb és divatos **nyakkendők**, izzadságot felszivó **mellények**, végül **keztyük** és más itt fel nem sorolható férfi divat czikkek és kényelmi tárgyak stb.

Lévén a nagyérdemü közönségnek alázatos szolgája

Szedlák József,
férfi-szabó.

csomagolási dij nem számittatik.

Vidéki mes...

...ai Dániel örökösei könyvnyomdájában.

1879. XI. évfolyam. 132. szám. Kedd, julius 8.

DEBRECZEN.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.

A debreczen-vidéki „függetlenségi párt" közlönye.

Megjelen hetenkint ötször: hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és szombaton.

Előfizetési árak:
Helyben és postán küldve
Egy évre 10 frt. Negyed évre 2 ft 50 kr.
Fél évre 5 „ Egyes szám — „ 5 „
Előfizetési pénz s minden közlemény: fő-piacz, VÉCSEY-ház, földszint a szerkesztőségbe bérmentve küldendők.
Előfizethetni helyben:
TELEGDI K. LAJOS és ifj. CSATHY KÁROLY könyvkereskedésében s a szerkesztőségnél. Egyébütt a postahivatalok utján.

Hirdetési dij:
Öthasábos petitsorért 5 kr.
Nagyobb terjedelmü, mint szintén több izbeli hirdetések, alku szerint a legolcsóbb árért.
Bélyegdij: minden beigtatásért külön 30 kr.
„Nyilt-tér"-en megjelenő közlemény minden petit sora 15 kr.
Név- vagy bérmentetlenül beküldött kéziratok nem vétetnek tekintetbe. — Ugyszintén kéziratok nem adatnak vissza.

Debreczen, jul. 8.

(P.) Az uborka idény beállott s igy ez azt jelenti, hogy nagyobb fontosságu politikai események nem zaklatják a kedélyeket.

Az osztrák képviselő választások nagy részben már megejtettek s Taafe gróf tábora már eddig is tulsulyra emelkedett.

A novi-bazári megszállás keresztülvitele még mindig vajudik. A kormány lapjai sincsennek tisztában azzal, hogy mikor fog megtörténni a bevonulás, sőt hozzátehetjük, hogy ezt maguk az intézők sem tudnák megmondani. A porta Husni pasát, Mehemed Ali egykori táborkari főnökét nevezte ki biztosul az osztrák-magyar csapatoknak a novi-bazári kerületben való elszállásolására nézve. Husni pasa már értekezett Zichy gróffal és legközelebb Serajevóba utazik. Tehát korán sincs elejtve a kérdés, csak kissé elodázva, s épen e halogatásból lehet következtetni azt, miszerint azért harapnak bele az almába oly nehezen, mert félnek, hogy beletörik a foguk.

Az egyptomi válság egyelőre végét érte, a mennyiben a lemondásra birt Ismail helyébe ennek fia Tevfik pasa junius hó 26-án alkirályi méltóságába beiktattatott.

A nevezett napon még Ismail tétovázott leköszönésével, azonban délután Konstantinápolyból két sürgöny érkezett hozzá, melynek egyikében a sultán meghagyja, hogy köszönjön le; a másikban pedig Tevfiket nevezi ki alkirálylyá. Ez döntött. Már délután 4 órakor az uj alkirály elfoglalta székét s fogadta a hatalmak küldötteit s az ország méltóságait.

Tevfikről egyébiránt azt mondják, hogy ő igen gondos nevelésben részesült, igen megnyerő modora van s a lakosság rokonszenvét teljesen birja s mindenek előtt népei boldogságát viseli szivén. —

Németországból szomoru hirek érkeznek. A milliardok hazája tervszerüen száll alá az inség és nyomor legalantasabb fokára. A vám és adókérdések, a védvám politika a német birodalmi gyülésen még keresztül sem mentek, már is nagy mértékben érezhető e ferde irányu politikának hatása, mert a szomszédos hatalmak látva, hogy Bismarktól ugyan semmi jót sem várhatni, kezdik magukat elszigetelni. Ezenkivül Németország több olyan pontjain, a hol ez azelőtt soha nem fordult elő, most az éhség kezd uralkodni. Krimmiczcsanban az éhséghagymáz kiütött s borzasztóan dühöng, százanként ragadván el áldozatait. A lakosság egészen kétségbe van esve, Moszt nevü socialista lázitja őket, mig Liebknecht szintén socialista csendesiti a háborgó kedélyeket, mondván, ne adjanak alkalmat Bismark szuronyainak a beavatkozásra.

A franczia kamarában jelenleg a Ferry nevelésügyi javaslatát tárgyalják s ez alkalommal mindég hevesebb viták merülnek fel. E javaslat a nem engedélyezett egyházi rendeket kizárja a nevelésből. Az ultramontánok beakarták bizonyitani, hogy minő szolgálatot tettek a jezsuiták a nevelésügynek. Erre aztán Bert tartott egy szónoklatot, melyben a jezsuiták vészes elveit mutatta ki s többek között azt mondja, hogy a legujabb káték, miket a jezsuiták szerkesztettek, erkölcsrontó munkák, s tévutra viszik az ártatlanságot. Olvasott is fel több érzékrontó s szemérmetlen pontokat. Kimutatja, hogy a clericalismus a népnevelésből egyedárusságot akar csinálni, azt pedig sohasem szabad megengedni, hogy Francziaországban a jezsuiták uralkodjanak. Két legitimista e beszédet rágalomnak declarálja, miért őket az elnök rendreutasitja. Erre aztán lett ismét oly zavar, mint volt a hires Cassagnac-féle botránynál s Gambetta kénytelen volt az ülést feloszlatni.

Olaszországban ismét kabinet krizis állott be. Depretis és az összes minisztérium leköszönt. E leköszönésnek oka az, mert inditványozta az örlési törvény eltörlését s ezen inditványa visszautasittatott, holott épen azért mert ezen törvény csak a szegényebb néposztályt sujtja, s azoktól csikar be évenként 80 millió forintot, kellett volna arról gondoskodni, hogy az államnak ezen jövedelme, más kevésbbé terhelő, de mindenesetre méltányos alapra fektetett uton pótoltassék. Depretis a kamara feloszlatását sürgette a királytól, de ebbe az nem mert beleegyezni s igy a kormány leköszönt.

Oroszországban a titkos forradalmi párt által teremtett viszonyok semmit sem javultak, sőt a „házmester törvény" által felidézett óriás költségek azt eredményezték, hogy igen sok háztulajdonos kész megválni házától, bármily potom áron és kiköltözni Oroszországból.

A forradalmi párt végrehajtó titkos bizottsága valóságos diktaturai szerepet játszik. Milodaroff kiewi alkormányzó, egy fenyegető levél folytán lemondott állásáról. Kolokoloff a moszkvai tanintézet igazgatója pedig azért fogatott el, mert az intézet pénztárából tekintélyes összeget szolgáltatott ki, a különben halállal fenyegető nihilistáknak. Schmitt államtanácsos a czár által megdicsértetvén, két nap mulva a végrehajtó bizottságtól levelet kapott, melyben felhivatik, hogy lemondását azonnal adja be, ha életben akar maradni. Szaszka a hires cherzoni millió-tolvaj, Aleskiban elfogatott, azonban két nap mulva titkos czimborainak sikerült őt megszöktetni.

Charchovi hirek szerint a parasztság több helyen megtagadja az adófizetést. A nihilisták mindent elkövetnek zavar előidézésére s bujtogatások folytán a nép fegyverrel kezében áll ellent az adóbehajtó hivatalnokoknak és csendőröknek. Sok községi birónál forradalmi iratokat találtak. Számos elfogatás történik naponta.

Ily tények azonban eléggé igazolják, hogy Oroszországban ez idő szerint nem a czár és kormánya, hanem a forradalmi párt végrehajtó bizottsága uralkodik.

Politikai hirek.

— A muszka csapatok haza-szállitása Odesszán át majd egészen be van végezve, még csak a kórházak, az ágyutelepek egy része és nehány apróbb osztályok leszuek szállitandók. Julius 22-kén kezdődik az okkupáló csapatok visszaszállitása Szebasztopolon át, még pedig az 5-ik gyalog hadosztályé.

— Bécsben most tanácskoznak a fölött, mikor hivassék össze a reichsráth.

A Tiszaszabályozás és a szegedi válság.

Herrich Károly, miniszteri tanácsostól.

XII.

De ebből az látható is, mily helyesen itéltek a két vélemény felett gr. Széchenyi s a tiszavölgyi közp. választmány.

De végre láthatjuk, minő alakja van azon boldog és boldogtalan által ma állitott, s a sajtó által is hirdetett nézetnek, ma 32 év után, hogy azért hibás a szabályozás, mivel Tokajon felül átvágások ásattak, s ez által a felső Tiszáról az Alföldre zuditattott a viz, mintha 4 vonallal több eséssel, mely a felső átvágások sikeresitése által nyeretett, lehetne vizet zuditani! Felső Tisza vizépitészeti szempontból nincs, ott van a legtöbb kiöntés és gyenge esés. Paleocapa nem tartotta azt érdemesnek röviditeni egyelőre, mivel eredményt nem remélt, s igy töltések között felduzzasztott vizzel kivánt folyvást előidézni. És igy t. olvasóim csakis ezen kérdésnél lehet állitani, hogy Paleocapa hibázott, de tájékozatlansága, tekintve a rövid időt, tekintve a tárgy nagyságát, menthető, ily kérdéseknél, ily munkaadat halmaz mellett, a leggenialisabb főnek több idő, több megfontolásra van szüksége. És ebből sziveskednek látni, hogy mit lehet várni idegenek véleményétől, ha azoknak nem adatik meg a helyszini hosszu, észlelés és a viszonyoknak teljes felismerése.

Ha ma az egész tiszavölgye egy pióczafészek, azt természetesnek fogja találni a müvelt világ minden szakférfia. Ha hozzá teszem azt, hogy ily csapás ily nagy viz és állandó viz mellett, ily fergetek és viharok után a tiszavölgyén csak 98,000 hold uszik és 1.800,000 hold mentesitve van, s ezen 98,000 elárasztva lett fent a folyó vonalán Bodrogközön, 50,000 holddal, 45,000 holddal közbül Szalak-Taskonynál és lent Szegeden, akkor méltóztassanak ezt másnak mint csudának mondani, de méltóztassék azt is meglatolni, mennyire való azon állitás is, hogy csak az alsó Tiszán van baj, és keresse, kinek tetszik, a rendszerben a hibát, de nem fognak Európa egy tartományában sem szakférfit lelni, a ki képes legyen elhinni, annál kevésbbé pedig kimutatni, vagy kikutatni. Ugyanis kérdem, mi alapon inditották meg a szabályozást, a Vásárhelyi Pál átvágási, Paleocapa töltésezési rendszerének alapján. Ezek által ki volt mondva, hogy a teljes töltésezés végrehajtása után, á folyó magasb vizeket fog vezetni, megtette május 6-án a viz Tokajnál 3 hüvelykkel, Szolnoknál 2' 6"-el, Szegednél 4' 3"-el. Van-e ebben valami rendkivüli rendetlenség, főleg ha tekintetbe veszik, mily hibát követtek el velünk Szegednél, hol az egész Tiszavölgy vize 80 ölre szorittatott. Hogy ezt láthassuk, térjünk Francziaországba. Ott a mi emlékezetes 1855-ik áradásunk után egy évvel később a Loire és Rhone 240 millió frank kárt tett. III. Napóleon személyesen ment le a véghetetlen romlások enyhitésére 400 millió frankot adott a kárvallottaknak kamat nélkül részben 2 és 4%-ra hosszu évekre.

Legujabb időkben a — Garonne 1875-ben, tehat egy évvel elébb mint nálunk — 50 mértföld hosszban egész völgyét elöntötte. Falvakat nyelt el; hogy mily pusztitást követett el, legyen elég Toulouse sorsát emlékükben feleleveniteni. Ott nehány óra alatt 3000 ember fuladt meg, egy egész élő város meg lett semmisitve, több száz kő-épület rogyott össze, csak katona 300 veszett el 20,000 ember hajlék és minden nélkül maradt. Ezen folyó nagy áradásai voltak: 1874-ben 3·85 méter, 1875 januárban 4·33, junius 24-én, a szerencsétlenség napján, 11·40, november 3-án 8·74. Pedig ezen folyók mind szabályozva vannak. Hosszu jelentések és feljajdulásokkal birok ezen válságokról. Borzadalmas dolgok történtek, de mint magyar mérnök, egyet irigylek mégis, senkinek sem jutott csak eszébe is a rendszert vádolni, vagy épen a derék franczia mérnököket. Ezen vizállásokhoz képest a roszszul szabályozott, a hibásan átvágott, gondatlanul összeszoritott Tisza a rendszerességnek oly példány képe, melyet, ha a francziáknak bemutatunk, még irigyelni fognak bennünket, mivel 3—7 méter azaz, beszéljünk lábakban, 13—22 láb közti tulemelkedés helyett van 4' pedig oly helyen, hol azt közel 28 év óta mindig vártuk, miglen, fájdalom, bekövetkezett.

Ezen emelkedést okozhatták-e azon töltések vagy átvágások, melyek több mint 12 éve, hogy teljesen müködnek, s melyek oly áradáradásokat megéltek, mint voltak 1867. óta 1873-ig?

30 évig egy folyó szabályozásánál elkövetett hiba vagy rendszertelenség sem maradt tétlenül és azt büntetlenül elkövetni nem lehet, az megboszulja magát az első alkalomkor, erre pedig volt alkalom elég. Nem rendszertelenség vagy rendszer ellen elkövetett hiba, de a rendkivüli eljárás idézte elő a bajt. S ha Szeged el nem veszett volna, a tiszavölgyén ily előzmények után, mint minőket 1876. óta harmadszor megéltünk, az eddig elkövetett munka és rendszer miatt akár örömünnepet ülhetnénk, ha tekintetbe vesszük, azt is, mi nagyon tisztán beszél, hogy ott, hol rend van, mint pl. o. felső, alsó-szabolcsi, jászkiséri, torontáli nagy társulatok véletlenül-e, vagy nem, de legkisebb baj sem mutatatkozott.

Ha a tiszavölgy érdekeltsége gátvonalait, ugy mint kell rendben tartotta volna, ha az érdeltség 1876 után mindent elkövetett volna, hogy a mulasztás helyrehozassék, ha 1877 még nagyobb vize őket fölserkentette volna, hogy most már lehetetlen elodázni az okvetlenül szükséges helyreállitást, mégis elhalad 1878 bekövetkezik 1879 mai napság 22'—8" hüvelyk vize, és Beregtől le Torontálig oly kivételes évszakban, hol Pestmegye homok buczkáin a folytonos esőzés miatt házak rogynak össze a földárja miatt, csak 98,000 hold van az árvizek által ellepve és elboritva, — 1.800,000 pedig ármentes, azaz a szabályozás, ez egészen elhibázott szabályozás csak 5%-át vesztette el feladatának, méltóztassanak ezen valót, ezen tényt közzé tenni, és aztán a felett müvelt Európának szakférfiainak feladatául azt komolyan kitüzni, hogy tessék nekik elhatározni és előadni, hogy hol és minő komoly hibák lettek elkövetve! melyet épen ne ismerjék!

És most hozzá adom, hogy ha minden ugy történt volna a tiszaszabályozásnál mint annak lennie kelle, és a számtalan vastag mulasztások helyett minden oly mérvben rendben lett volna, mint a hogy kellett volna, egy rosz cseléd, egy őr gondatlansága, egy széivész rosz iranyban nagyobb áldozatot vehetett volna magának és szemelhetett volna ki, mint a mennyit elvesztett a Tiszavölgye. Olaszországban hasonlithatlanul kedvezőbb, hasonlithatlanul rendesebb viszonyok között, ha egy folyó kiönt és katasztrophát idéz elő, ennek értelme nem az, hogy hány százaléka lett eldöntve a nemesitett területnek, de hogy hány százalék nem lett eldöntve.

Hiba történt igen is kettős: az érdekeltség, mikor leginkább tehette volna abban hagyta, megunta ügyét, s a folyó 10 egész évet mulasztott megmutatni azt, hogy mily áradásokat képes vezetni, s azért nem is igyekezett a tiszavölgyi érdekeltség töltésrendszerét öregbiteni, s csak oly lábra is hozni, mint áll Olaszországban a kis Oglio vagy Sechia, nyomorult patak töltés rendszere, s megelégedett azzal, hogy a tiszai buza évtizedek óta az első termény a bánáti helyett, s hogy hideglelés nem kinozza többé az Alföldet.

— **BUDAPESTI HIREK.** — **A nem választók egyletet** akartak alakitani, azonban alapszabálytervezetüket a belügyminiszter nem erősitette meg. — **Tisza Lajos** szegedi királyi biztos most a fővárosban időzik. — **A kis-iparosok** közt mozgalom indult meg egy „hazai iparosok egyesülete" alakitására. — **Fölakasztotta** magát a városligetben egy munkás osztályhoz tartozó fiatal ember; zsebei üresek voltak, holttestét a Rókus-kórházba szállitották. — **A váczi-uti** rablógyilkosságra vonatkozólag jelentik, hogy a rendőrség a tettes kinyomozására szükséges körözvényt, valamennyi törvényhatósághoz megküldötte; de nem tartja időszerünek azt nyilvánosságra hozni.

Báró Venckheim Béla †

Hosszas küzdelmek után B. Venckheim Béla tegnap délelőtt 11 órakor meghalt.

Báró Wenckheim Béla született Pestan 1811. febr. 16-án, és ugyanitt végezte tanulmányait kitünő sikerrel. Már 16 éves korában elvégezte a jogot, egy évig patvarista, egy évig jurátus volt és élte 19-ik évében elnyerte az ügyvédi diplomát. Családja csak az 1791: 73. tvczik által nyerte el ezer aranyért a magyar indigenatust, de már is igen kiváló állást foglalt el. A fiatal báró azonban távolról sem volt gőgös; szeretett a közrendü ifjuság és a nép közt is forgolódni és ezért igen népszerü lett.

1848-ban Békésmegye főispánja és István főherczegnek, Magyarország nádorának főudvarmestere lett. De a szabadságharcz kitörésekor nem vonult azért vissza, sőt igen élénk részt vett a békésmegyei honvédzászlóalj szervezésében.

A szabadságharcz után menekülnie kellett.

Az alkotmányos korszak hajnalán, 1861-ben Békésmegye főispánja lett.

1867-ben tagja lett a minisztériumnak. A belügyi tárczát vezette, miről azonban betegsége miatt le kellett mondania.

Azóta mint a király személye körüli miniszter szerepelt.

Holttestét holnap, szerdán fogják Körös-Ladányra szállitani, a családi sirboltban eltemetni,

Nyugodjék békével.

Vidék.

— A „Debreczen" levelezése. —

Szerencsvidéke, jul 6.

Beteg a föld, mintha szerencsétlen társadalmi s állami viszonyainkon borongó fájdalmában elvesztette volna alkotási kedvét: kinjában minden évben egy-egy pusztitó rovart szül. Ez évben a zombori és az ezzel szomszédos szőlőhegyeken egy szőlőpusztitó rovar a „tortria pillerina" kezdte meg ádáz müködését. E hó elsőjén lelkes főispánunk a helyszinén megjelenvén szokott erélyével intézkedett e kártékony féreg tanulmányozása és kiirtása tárgyában, Már régen ismerik nálunk azt a pusztitó hosszu szivonyu kis zöld rovart, az „illoneczá"-t, mely a zöld fürtöket támadja meg s esős tavaszon és nyaron lép fel nagyobb mennyiségben. Örvendenénk, ha a kutatás csak ennek egy faját ismerné fel ebben, s nem a phyloxerát! Mi lenne az egykor gazdag „hegyalja" most elszegényült népéből?! Ha kezéből a mostoha természet ez egyetlen kenyérkereseti eszközt — a bortermelést — is kiragadná! Különben is a „Hegyalja" ma már szomorú képet nyujt. A bornak nincs ára; a napszám nagy, ez évben átlag 80 kr s 4 izben naponként pálinka; a szőlőváltság nyomasztó összeg. Bizony ha a hegyaljai kapás hozzá járult az itt ismeretlen jobbágy megváltásához, illő s jogos lett volna, hogy az ország is legalább részben járuljon a hegyaljai szőlődézma váltság megváltásának könnyitéséhez. A magyarság fogy itt, — kivándorol, s jön helyébe tót és zsidó. Az egykor hires és nagy reformált magyar egyházak ma megfogyva alig tengenek, vagy már haldokolnak; kastélyok, urilakok omladoznak, vagy büzös szenynyes nép

---

A „DEBRECZEN" TÁRCZÁJA.

Egy halálra itélt naplója.

Lajos Napoleon titkos emlékirataiból.

(Folytatás.)

Azon szót, melyre különben remegés nélkül gondolni sem merészeltem, hidegen és visszavonhatlanul kimondottam most; e szót: **Lemondás!**

J u l i a, ki mindenem volt, kit többre becsültem életemnél, ne száradjon el az oly élet mérges lehellete alatt, melyre átok látszott nehezülni. Távol tőlem, nyugodt, fényes maradjon jövő végzetének menyország a!

Csak egy fájdalmat, leirhatlant kellett nekie okoznom, mielőtt tőle elváltam; nem tehettem mást.

Gyáván, mint a tolvaj az éjben, nem hagyhattam el a házat; nem válhattam meg egy szivtől, melyben maga az istenség sem talált volna bünt; egy angyal sem érezett volna előre, jövő hibát, s a melyet enyimnek nevezhettem. Bünömet, mely engemet, e meg nem szentségtelenitett paradicsomból kizárt, — csak az én számból kell hallania. Azután — gondolom — tudtommal, az aggodalomnak semmi felhője, semmi baj nem fogná lelkének tiszta tükrét, valaha megzavarni.

*

Lakásomon mély csend uralkodott. Még korán volt; körülbelől hét óra reggel. Még három órám maradt, hogy elhatározott utazásomra előkészüljek.

Egy közjegyzőt hivattam, s posta-lovakat rendeltettem; 9 órakor az őrgrófnéhoz akartam menni, s aztán . . . .

Mialatt különféle papirok rendezésével foglalkoztam, egy levelet hoztak a bárótól. Már elfelejtettem, hogy ő engemet korán reggel meglátogatni szándékozott. — Sorai igy hangzottak:

„Kedves őrgróf! Előre nem látott okok akadályoztak, — hogy délutáni három óránál előbb önt meglátogathassam."

„Legyen ön egyébiránt nyugodtan, s számitson barátságomra."

„Nápoly február . . . 18 . . .

d' A l b r e u s e K á r o l y.

U. I. „Addig is azon hirt, hogy E r i c h s o n százados ma délben Triestbe utazik. Szóval többet."

Egykedvüen tettem félre e levelet. Ha halálitéletemet olvastam volna abban — ugy hiszem, akkori hangulatomban, ugyanazon nyugalommal vettem volna. De mit is használhatott nekem immár a báró? De azonkivül, daczára meleg háládatosságomnak, melylyel hozzá a mult éjjel végzetem iránt tanusitott részvéte miatt viseltettem; most, hidegebb szemlélet után, nem nyomhattam el bizonyos mély, határozatlan érzelmet, hogy nékie feltétlenül ne higyjek.

Most V a l a n t i n i urat, a jegyzőt jelentették be.

Mély belátásu s nagy tudományu férfiu volt ő, kivel nehány hét előtt megismerkedvén, jelesen igazelmüségét becsültem nagyra. Nehány e czélra már készen tartott okmányt vettem elő, s bezárkóztam vele együtt dolgozó szobámba.

Sok fáradságomba került, hogy azon rábeszélésnek, melyet ezen becsületes ember jól megfontolt határozatom ellen felhozott: ellentállhassak; mig végre minden alapos okai, bár oly meggyőzők, oly nemes eredetüek valának; kitartásomon hajótörést szenvedtek.

Egy óra alatt, megtörtént minden. Azon okmány, mely engem V i n u t o l i őrgróffá nevezett annak nevére iratott vissza, kinek kezéből azt kaptam. Legelőször irtam alá ez országban — S e y m o u r F r i g y e s igazi családnevemet.

*

Kilenczet ütött az óra.

Mentem. Előbb inasomnak azt mondám, hogy ha a kocsi előáll, s még vissza nem jönnék, hivna ki az őrgrófnétól.

Az oszlopos folyosóra értem, mely termeibe vezetett. Háromszor állottam meg s háromszor haladtam előre. Nem reszkettem, nem remegtem, nem ismertem félelmet, de egész testemben mintegy kihalva valék. Csak bent, szivemben éreztem még életet; hatalmasabban dobogott az, mint valaha. Oly géphez hasonlithatám magamat, melynek alkatrészei, csak egyetlenegy központi kerék által mozgattatván, magukban tétlenek.

Most az ajtóhoz érkeztem. Bent mély csend uralkodott. Egy pillanatig hallgatóztam. Semmit sem hallottam; csak saját szivem dobogását. Gépileg tevém kezemet a kilincsre s beléptem.

J u l i a egyedül volt a teremben. A zongora mellett ült, fejét szórakozottan kezére támasztva és halk hangon egy dal szövegét olvasá, melyet nehány nap előtt költöttem és szerkesztettem. Egészen elmélyedve találtam e tárgyba, s nem hallotta beléptemet. Épen a végverset suttogá lágy és olvadó hangjával:

„Soha, soha szerencsében
A szerelem becsét fel nem ismered;
Ha kitartó balesetben,
Akkor azt valódinak nevezheted."

Még egyszer ismételte, a szók jelentősége által mintegy elfogulva.

Oh! vége lőn elmecsendemnek vége hideg, rendithetlen lemondásomnak, melylyel jöttem, hogy őt örökre elhagyjam. Akaratlanul ismételve a dal utolsó sorait, lábai elé rohantam fájdalmas keserveimben. Halk sikoltás, és karjaim között vala.

Csak midőn csókja égett ajkaimon, midőn meleg, édes lehellete érinté orczámat, csak akkor jövék magamhoz. Éreztem ujra mindent mint előbb. Őt karjaim között látni, azon gondolat, hogy most örökké válnom kell tőle, kétségbe ejtett.

Meztelenül s pusztán, mint a végetlen sivatag állott jövőm szemeim előtt.

Kiragadván magamat karjaiból. Elforditott arczczal, erőszakosan taszitám őt félre magamtól.

„Bocsás, bocsáss angyalom! Ne fertőztesd meg ártatlan kezedet, egy méltatlannak, elátkozottnak érintése által!"

J u l i a, figyelve fordult hirtelen vissza, s reám szegezé szemeit:

„Mi ez? — Mit jelent ez? — Az istenért, hogy értsem szavaidat?! Arczvonásod borzasztót hirdet!

Én a falhoz támaszkodtam, s alig valék képes lélegzeni; — mellem elszorult.

(Folyt. köv.)

ütötte fel bennök sátorát. Tokajt, Keresztúrt jó ha nem nézi meg az utas, a ki magának a hegyaljáról idylli képet alkotott; s puszta hegy oldalokat lát a Bodrog parton elfutó vonat.

A Bodrog, Tisza és Takta még nem ment vissza szokott medrébe, nagy területü használható föld hever viz alatt; némely helyekről, mint Patak, Karád stb. tán évek mulva sem huzódik el az ott kényelmesen elhelyezkedett elem.

Aratásunk igen középszerü, buza üszkös, a jó talapon megrogyott, de azért van szeme, a gabona ritkás, kalásza csak félig van megtelve, az árpa kevés, zab jó. Közép aratás, anynyi termő föld vizzel boritva, s még is a gabona ára száll alább, adó és terhek szaporodnak, a munkáltatás napról-napra többe kerül. Tessék megélni a ki tud.

A debreczeni volt egyháztanácsnak erőszakos eljárása itt is rosz vért csinált. Még csak a kell, hogy az egyetlen önálló és igazán szabad szervezet is megbénuljon az önkény és önérdek ádáz bilincseiben, még csak a kell, hogy e templomot, melyben három század megőrizte a lelki szabadságot, s az alkotmány zászlóit, és a hol tanultak lelkesedni a Bethlenek, Báthoriak, Rákócziak s Kossuth a nagyok legnagyobbja . . . e templomot a pénzváltók asztalával undoritsa el a nyomorult kegyet kergető haszonvágy!!! Az ügy kifejlődését szorongó kebellel lessük várjuk. Videant consules! . . . .

A mult hó elején egy rabló bandát fogott el a nyéki csendbiztos. Egy Szerencsről Nánásra leszármazott izraelitát egy Nánásra hazakerült asztalos vezérlete alatt kiraboltak, még azon éjen hasonló dolgot végeztek egy nánási (?) földbirtokosnál. Itt legalább ugy ver a hir. Csudálkoztam s vártam, hogy e tény a „Debreczen" hasábjain világosabban lesz megirva. Elég az hozzá, hogy az utolsó helyen a rablás közben leverték elfogták a nevezett asztalost, a ki büntársait kivallotta. Uri emberek vannak e bandában, többek közt egy földbirtokos T.-Kesziből, hol a szikszói pénztárt üresen felnyitva megtalálták, a csáthi törvénybirót, egy jó módu és tekintélyes férfiu. Jó lenne ha e dologról többet irna a ki róla többet tud.

Rablás eset van nálunk is elég. El is csipnek egyet-egyet a nyápiczabb fajtából; de van esze, hogy nem vall, s utoljára is elbocsátják. Jó és szép eszme az a humanitás, de nem lakik jól vele a magyar igazságszolgáltatás.

r. l.

Felhivás.

Imre Sándor, főiskolánk egykori büszkesége, a kolozsvári egyetem tanára, a magyar tud. académia rendes tagja a mai napon városunkba érkezett.

Imre Sándor hazánk első rendü nyelvtudósa, ki évek hosszu során át élt és munkálkodott közöttünk, ki mint a debreczeni főiskola tanára érvényesité férfikoránák teljes tetterejét a tudományok mezején, szerezvén magának hallhatatlan érdemeket, és a mi alma materünknek, a mi főiskolánknak hirt és dicsőséget.

Mi régi tanitványai, feledhetlen kedvességü tanárunk, a nagy tudós iránt szeretetünk és tiszteletünknek kifejezést adandó: e f. hó 11-én este 8 órára a „Bika" vendéglő éttermében társas estélyre hivjuk meg a t. tanár ur régi tanitványait s a nagy közönséget, biston remélve hogy hazánk első tudósai egyikét ez örömünnepen régi tanitványai, s Debreczen városának a szépért, a jóért és nemesért lelkesülő polgárai minél nagyobb számmal fogják üdvözölni.

Jegyek 2 frtjával válthatók a „Debreczen" s a „Debreczeni Ellenőr" szerkesztőségében, Csáthy Károly és Telegdy K. Lajos könyvkereskedéseiben, a polgári kaszinóban, és a főiskolai széniori hivatalnál.

Teljes tisztelettel

Debreczen, 1879. julius 8.

Imre Sándor régi tanitványai nevében:

Balogh Mihály városi főmérnök, Benedek Sándor p. ü. fogalmazó, Bészler Imre ref. s. lelkész, Csiky Lajos főisk. s. tanár, Elek Lajos főisk. tanár, Ember István ügyvéd, Gyulai Gábor ügyvéd, Dr. Legányi Gyula orvos, Nagy Pál főisk. tanár, Pápai Pál reál tanár, Péter Gábor a „Debreczen" szerkesztője, Dr. Sárváry Gyula orvos, Szele György ref. s. lelkész, Dr. Szeőke István orvos, Tóth Gusztáv mérnök, Vásárhelyi Antal ügyvéd.

UJDONSÁGOK.

* **Rendes közgyülés.** Az 1879. julius 10-tartandó bizottsági közgyülés tárgyai. 1. Polgármesteri jelentés. 2. Ügyhátrány-jegyzék. 3. Miniszteri rendelet és utasitás a katona beszállási törvény életbe léptetéséről. 4. Ugyanaz a gazdátlan jószágok eladási árából befolyó pénzek hová forditása iránt. 5. Ugyanaz Mühlfeld orosz kamarásnak Oroszország, és dr. Busch Kelemen Ágost urnak Németország részéről budapesti főügynökké lett kinevezéséről. 6. Polgármesteri évi jelentés 1878-ról. 7. A városi árvaszék és a tisztiügyész évnegyedes jelentéseik. 8. Bács-Bodrogmegye átirata a közhasználatban levő utak jó karban tartása tárgyában. 9. A székesfehérvári kiállitásra kiküldöttek jelentései. 10. Tanácsi előterjesztés a Goldberger-féle sátor ügyében érkezett miniszteri rendeletekkel. 11. Felülvizsgált számadások felmentési véleménynyel. 12. A zenede-egylet kérvénye nyomdai tartozásának elengedése vagy részletben törlesztéseért. 13. Ujházy Károly tisztiorvos kérvénye egy havi szabadságidő engedélyezéseért. 14. Alapitványi pénztári ellenőr választása. 15. Szülésznői oklevelek kihirdetése. 16. Polgárositások.

* **Tudomásul.** A debreczeni iparos ifjuság önképző és betegsegélyző egyletének mult junius hó 29-én a népkertben tartott 6-ik évfordulati ünnepélye alkalmával felülfizettek: egyl. elnök Stiber János 5 frt, Vecsei Imréné ő nga 4 frt, Lőrincsák László 2 frt, Smid János 1 frt, Antal Vincze 50 kr, Huber József 3 frt, Molnár Lukács 1 frt, Veidner József 1 frt, Gréff Sándor 1 frt, Makó István 1 frt, Alexy Jánosné 2 frt, Gussmann Róbert 2 frt, ifj. Huber József 50 kr, ifj. Huber Ferencz 50 kr, Kerekes Albertné 1 frt, Hegedüs Jánosné 1 frt, Ring Gáspárné 2 frt, Szedlák József 2 frt, Csonka Lajosné 1 frt, Menés Mihályné 1 frt, Kezessi Gáborné 1 frt, Holzapfel József 1 frt, Szombathi kisasszonyok 1 frt, Weisz Károly 1 frt, N. N. 1 frt. Kripkó Lajos 20 kr, Lepis József 40 kr, Lakatos Lajos 3 db huszas, Harsányi István 1 frt, Treicsik István 2 frt, Szabó Mihály 1 frt, Tóth Sándor 1 frt, Szoukoup N. 1 frt, N. N. 60 kr, Bakos Endre 20 kr, ngos Simonffy Imre 2 frt, Doszpoly János 1 frt, Piukovics Imre 1 frt, Mayer Ignácz 1 frt, Andrikovics János 2 frt, Farkas István 50 kr, Kiss Mihály 1 frt. Összesen 53 frt. 40 kr. Az összes bevétel 370 frt. 40 kr, kiadás 241 frt. 15 kr., maradvány mint tiszta jövedelem 129 frt. 25 kr. mely kegyes pártfogásáért a nagyérdemü közönségnek és adományozásukért a felülfizetőknek elmulaszthatlan kötelességünknek tartjuk az egylet nevében a leghálásabb köszönetünket nyilvánitani. Debreczen, 1879. julius 8. Hegedüs János, b. pénztárnok, Veréb Lajos, jegyző.

* **Bisothka István** polgártársunk, ki az eddigi kiállitásokon még mindig részt vett, a székesfehérvári kiállitásra is elküldte hires gubáit hol kitüntető bronzéremmel jutalmaztatott. A mennyiben lapunk egyik multkori számában közlött kitüntettek névsorából Bisothka István neve kimaradt, szolgáljon jelen közlemény annak helyreigazitásául.

* **Nemcsak kisértetek** járnak már az uj „Bika" vendéglőben éjnek idején, hanem tolvajok is. Tegnapelőtt éjjel ugyanis a vendéglő nagyuj-utczára néző ablakainak egyikén, hol a vendéglősnek éléskamarája van, tolvajok akartak betörni, hogy onnan egyet-mást kivigyenek. Szerencsére épen midőn a tolvajok az ablakon beakartak ugrani, a kamarába belülről valaki benyitott, s igy a tolvajok visszaugrottak. Mikorára az illető kiszaladt az utczára, már akkor a gazemberek futásnak eredve szaladtak a nagy-uj-utcza vége felé, majd pedig eltüntek. Szegény vendéglős megjárja, ha egy éjjelen az egész „Bikát" el fogják lopni, s reggelre csak a hült helye fog maradni!

* **Nyilt számadás** az iparos tanonczok részére kezemhez vett ösztöndij-összegről. I. Bevétel. 1. A nemes város ajándéka 100 e. frt. 2. Az egyesült épitési társulaté 6 db. cs. arany, 3 e. frt. 3. Tek. Szikszay József uré 2 darab cs. a. 4. Kövesdy János uré 10 db. e. frt. 5. A sertésvágó ifjuságé 5 db. e. frt. 6. Egy névtelen iparosné 10 drb e. frt. 7. Az asztalos-társulat 5 drb e. frt. Összesen 133 e. frt, 8 drb cs. arany. II. Kiadás. 1. Szabó Lajos kőmives, Tar Károly ács, egyenként kaptak 2 drb cs. aranyat. 2. Horváth József kőmives, Molnár János ács, Nagy Sándor szürszabó, Fürt Adolf szobafestő, fejenként kaptak 1 db. cs. aranyat. 3. Szilágyi Miklós lakatos, Naményi Sándor magyar szabó, Kereszturi János bádogos, Bak András kötélverő, Csőreg István kőfaragó, Aucsán János szürszabó rajzért, Szombati Imre szobafestő, Debreczeni József csizmadia, Gulácsi Sándor kőmives, Garai Balázs kerékgyártó, Bőr János kovács, Lakatos Béla lakatos, Nagy Márton kovács, egyenként 3 e. forintot. 4. Dohanovics Ferencz czukrász, Vitárius Sándor könyvkötő, Kardos Dezső könyvkötő, Szumrák Miklós müasztalos, Lakatos János asztalos, Uri Imre hentes, Kovács Gyula lakatos, Miszti Károly csizmadia, Szőllősi Lajos szürszabó, Roggenbacher József könyvkötő, Sóvágó Lajos sütő, Oláh János csizmadia, Pethő Sándor ács, Némethi Sándor szücs, Rózsa János csizmadia, Horváth Gyula asztalos, Szombati József kőmives, Szabó Péter kőmives, külön-külön 2 e. forintot. 5. Molnár János ács, Lakatos Béla lakatos, Tóth Károly molnár, Némethi Lajos czipész, Szabó Ferencz könyvkötő, Cseplák Károly könyvkötő, Aszódi Márton piparezelő, Balogh András lakatos, Böszörményi Lajos szürszabó, Bőr János kovács, Dézsi László molnár, Fehér László szabó, Bodnár Péter csizmadia, Heller Béla esztergályos, László Kálmán asztalos, Luger György gépész, Hegyi Károly szürszabó, Török Miklós kovács, Torma Lajos kőmives, Schmit Gyula rézmüves, Bihari József szabó, Nagy Gábor sertésvágó, Kiss István csizmadia, Kis József csizmadia, Kántor Bálint kőmives, Friedman Mór bádogos, Király István csizmadia, Eichwalder Eduárd szeredás, Ujvári János csizmadia, Fekete Károly timár, Gyarmati József csizmadia, Nagy Gábor hentes, Czeglédi Mihály hentes, Török Miklós kovács, Tolnai Dániel kovács, Kabai Lajos csizmadia, Albert Lajos csizmadia, Csekő Bálint üveges, Heller Béla esztergályos, Schmit Gyula rézöntő, Pető József timár, Miszti Károly csizmadia, Kovács András szürszabó, Ujvári János csizmadia, Zsom Imre kovács, Makai Sándor csizmadia, Szőllősi Lajos szürszabó, Roggenbacher József könyvkötő, Aucsán János szürszabó, Virág Péter szürszabó, Varga Ferencz lakatos, Takács Gábor csizmadia, Szentesi Ferencz szürszabó, Pethő Sándor ács, Notin Ferencz fazekas, Ács Tódor asztalos, Lukács Ferencz szabó egy-egy ezüst forint jutalomban részesültek. Magyar Márton, Sáfránszki Sándor asztalos, Hanus István asztalos, Imre László üveges, Sebők Béla üveges jutalomra érdemesitettek nem voltak jelen a rajzvizsgálaton; a részükre itélt 6 ezüst forintot okadatolt mulasztás után fogják megkapni. Debreczen, julius 7. 1879. Dóczy Gedeon iparos isk. igazgató.

* **Népesedési mozgalom.** Városunkban mult junius hó 29-től julius 5-ig terjedő idő alatt született 14 fiu, 21 leány, összesen 35. Meghalt ugyanez idő alatt 17 fiu, 15 nő, összesen 32. E szerint a születések hárommal multák felül a halálozások számát.

* **Melyik van közelebb?** Ha Budapestre délután vagy este valaki Debreczenből levelet küld, ott másnap reggel már az illető olvashatja; mig ha H.-Szoboszlóra küld ugyanazon időtájban, az elébb elmegy az esteli vonattal P.-Ladányba s onnan csak másnap a délutáni ½3 órai vonattal jő vissza Szoboszlóra és a felek csak az nap este felé olvashatják azt. Ha pedig távirat küldetik, az megérkezik ugyan Szoboszlóra, de rendesen a pesti vonattal jövő levekkel, mint postai valami expediáltatik. Igy tehát csakugyan közelebb van a főváros Debreczenhez posta és távirdai uton, mint a két órára fekvő szomszéd Szoboszló. — Hol rejlik itt a hiba, az illető város, vagy a jelzett hivatalok-e ennek okai? Bizony ez nem valami dicsérendő állapot! Szeretnénk e tárgyban egy kis felvilágositást.

* **A budapesti rablógyilkosságról** és annak elkövetőjéről a fővárosi rendőrség a következő nyomozó levelet bocsátotta ki: Folyó év junius 28-án hajnali órákban, a kültelken levő ugy nevezett váczi temetőben, Barsmegye nagy-sallói születésü Neuman Sándor borjukereskedő hulláját találták. A hullán észlelt sebek, nemkülönben e körülmények által megállapittatott, hogy ezen esetben rablógyilkosság vitetett véghez. — Ezen rablógyilkosság elkövetésével egy egyén vétetik gyanuba, kit éjjeli időben többek Neumann Sándor társaságában láttak és kiről nevezett egy pinczér előtt kinyilatkoztatta, hogy mészáros legény és ismerőse. A megejtett nyomozások alkalmával kiderült, hogy lopás miatt körözve levő Herczeg Imre mészáros segéd a meggyilkolttal baráti viszonyban volt és mintán a tett elkövetése idejekor a fővárosban barangolt, de az óta nyomtalanul eltünt, valószinü, hogy a rablógyilkosságot követte el. Herczeg Imre veszprémmegyei lovász patonai születésü 22—23 éves r. k. nőtlen mészáros legény, magas erős testalkatu, bajusz és szakáltalan leégett arczu, kis fekete szemü egyén, kinek külseje inkább alázatosnak, mint vadnak tünik fel, s ki ittléte alkalmával fekete pörge kalapot, rövid barna kabátot, oly szövetü mellényt és nadrágot viselt, mellényén pedig egy arany, valószinüleg hamis, óralánez észleltetett. Ennek folytán van szerencsém a t. cz. hatóságokat megkeresni, miszerint fennt nevezett egyént, ki néha marhakereskedőknél mint hajesár is szokott elszegődni, területén szigoruan nyomoztatni, őt feltalálása esetében letartóztatni s erről a főkapitányságot azonnal értesiteni siveskedjék. Végül megjegyeztetik, hogy a gyilkos áldozatától csak egy nehány frttal terhelt vörös bőrből készült ócska nagy pénztárczát, s egy arany, három fehér s az által keresztül vont fekete kő (onix) gyürüt rabolt. Budapest, 1879. julius 6-án. A főkapitányság.

* **Adakozás.** Vadon Sándor helybeli ügyvéd a szabolcsmegyei Eszeny község tüzkárosultjai részére egy forintot volt szives hozzánk küldeni, melyet is köszönettel vettünk, s illetékes helyre juttatás czéljából a kapitányi hivatalnak átadtunk.

* **Hüvös esős idők** járnak pár nap óta; az égen egymást üzik a felhők, s a nap csak nehány perczre kandikál ki néha a sürü tömegből, mintegy figyelmeztetve arra, hogy a nyárnak is nemsokára lejár a napja. A borongós idő valóban borongóssá teszi az ember kedélyét, s önkéntelenül merülnek fel lelki szemeink előtt a mogorva őszi napok, midőn merev tekintettel szemléljük a szürke menyboltat, mialatt gondolataink a messze jövőben kalandoznak. Hja, az idő változik és halad; az ember is változik, napjai is mulnak, hanem bizon nagyon kevés biztatással egy szebb jövőre.

* **Mező-Turon** igen szomoru aratásnak néznek elébe, mert a hőség nagy kiterjedésü területeken egészen tönkre tette a vetéseket és épen a legjobb földeken lettek a kalászok üresekké, s pedig annyira, hogy az elvetett maghoz nincs remény és sokan a levágott gabonát egyenesen csak kazlakba rakják.

* **Egy VI. gymn. oszt.** sikerrel végzett ifju gyakornokul felvétetik helyben, „az arany angyalhoz" czimzett gyógyszertárban. Bővebben értekezhetni piacz-utcza 2136 sz. alatt.

Felelős szerkesztő: **Péter Gábor.**

Főmunkatárs: **Grünvald József.**

A magas aristocrátia és a t. cz. közönségnek ajánlom 1850. évben alapitott

butor és diszitményi telepzemet.

Bécs és Páris

összeköttetésben lévén első gyáraival, mindig azon kellemes helyzetben vagyok,

tökéletes butorzatot

a legolcsóbb áron és legujabb minta szerint idom- és izlésteljesen előállitani.

Rajzok és fényképekkel kivánatra ingyen szolgálok.

Budapesten, Ferencz-József-tér 4 sz.

Bamberger Frigyes.
kártpios és diszitő.

(173.)

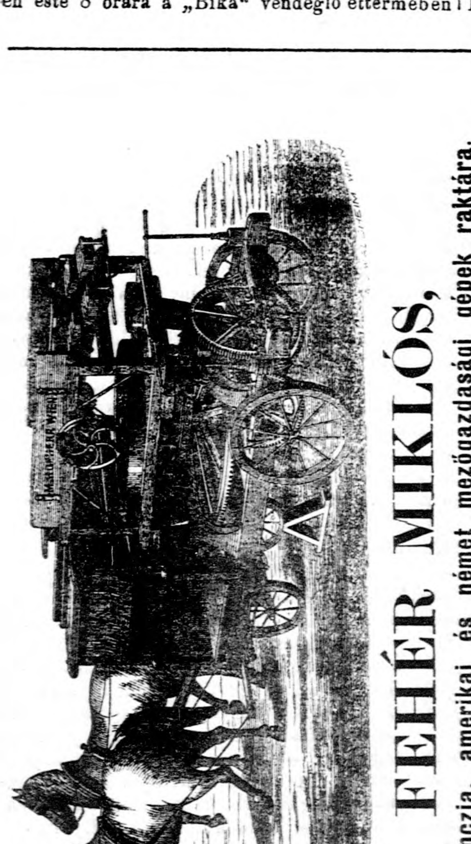

FEHÉR MIKLÓS,

angol, franczia, amerikai és német mezőgazdasági gépek raktára.

BUDAPESTEN, üllői-ut, 25-dik szám. „Köztelek."

BÉCSBEN, III. Pragerstrasse 13. sz. Hotel Hungária.

ajánlja a t. cz. gazdaközönségnek nagyválasztéku kül- és belföldi gyártmányu alacsony fekvő, ugyszinte magas oszlopos rendszerü, álló vagy szállitó kerekekre szerelt szilárd alkotásu és könnyü jábásu járgány-cséplő-gépeit.

Nemkülönben a legjobb Hafner-féle szállitható 2—4 ló erejü, igen könnyü járatu, legujabb tisztitó és zsákoló szerkezetü járgány-cséplőgépeit, szabadalmazott leeresztő készülékkel.

Czélszerü kézi cséplőgépeit, szalmarázóval vagy anélkül.

Vasálványu cséplőgépeit a legujabb csavar-járgánnyal, mely felette nagy egys erüségénél fogva, különösen oly gazdáknak ajánltatik, kik gépekkel még eddig nem bántak.

(Árjegyzékek kivánatra díjmentesen megküldetnek.)

(175.)

Umráth és Társa Prágában

GAZDASÁGI GEPGYÁRUSOK.

ajánlják a szilárd készület, nagy munkaképesség, könnyü járás és tiszta cséplésről legelőnyösebben ismert, kereken járó és kereten álló

kézi és járgány cséplőgépeiket,

1-től 8 ló vagy ökör erőig,

továbbá legjobb minőségü Backer rendszerü tisztitó-rostáikat, szecskavágóikat, a cséplőgép járgánya által hajtható dara- és lisztörlő malmaikat stb.

Mutatvány raktár és képviselet POSSZERT JÁNOS-nál Debreczenben, ki is a t. cz. gazda közönségnek képes gyári árjegyzékkek ingyen, postán bérmentve szolgál. (113.

Chiococa-Liqueur

(Liquor Chiococae fortificans) a legbiztoabb leghasznosabb és legjobb

SZERE AZ UJIDŐNEK

a

FERFIERŐ

egyedül alapos és gyors erősitése és fenntartására, felülmálja kellemes és füszeres édes ize által a legfinomabb és legnemesebb liqueureket, nemcsak gyomor erősitül, az emésztés előmozditására, étvágy keltésre szolgál, hanem minden a testgyengeségben szenvedőknél kitünő erősitő italnak bizonyult, a lankadt izmok fenntartása és erősitésére, az idegek és azok ruganyos erejére és uj működési tehetségére. Meglepő feltüzelő, éltető és felviditó hatással van.

Ezeren köszönik ezen hasonlithatlan élet-italnak előbbi erejük visszanyerését, a miről előkelőségektől számtalan elismerések és köszönetnyilvánitások vannak szives megtekintésre, holott azok (titoktartásból) soha sem hozatnak nyilvánosságra. Ára egy eredeti palaczknak könyvecskével 3 frt, csomagolás 30 krajczár.

Főszétküldési raktár D. C. Chiodi gyógytára „z. Schutzengel" Bécs, Währing, Herrengasse 26. (hova levélbeli megrendelések küldendők.) Fiók-raktár Budapesten: Török József gyógyszerésznél, (56.)

Orvosi jelentés.

Ezennel közhirré teszem, hogy „orvosi rendelési intézetemet" mindennemü **titkos** betegségek, **bőr- és szájbajok** számára, **széchényi-utcza** 1808. szám alá, **Varga Károly ur** házába tettem által. Ugyanott

FOGAK

vagy azoknak tövei fájdalmatlanul **érzéketlenités** (nárcosis) segélyével kihuzatnak.

Debreczen, julius hóban 1879.

Weisz Gyula,
specialista orvos.

(206.)

Gummi

és

halhólyagok

Legbiztosabb elővigyázati készülékek, valódi franczia minőségüek, tuczatja 1 frttól 5 forintig.

NŐI KÜLÖNLEGESSÉGEK

(párisi szivacsok) tuczatja 2 frt 50 kr.

MAGÖMLÉS-ŐRZŐ

(öv-alakban) darabja 2 frt 50 kr. Közvetlen küld utánvétellel a gummi-áruk ügynöksége:

Alex. Mosé Bécs I. Köllnerhofgasse Nr. 4.

(45.)

Berger-féle orvosi

KÁTRÁNY-SZAPPAN

orvosi tekintélyek által ajánlva, Austria-Magyarországban, Francziaország, Németország, Hollandban és Svéiczban, Romániában sat. már tiz év óta fényes sikerrel használtatik

mindennemü bőrkütegek

mint szinte az arczbőr mindenféle tisztátalanságai ellen

különösen a rüh, az idült és pikkely sömör ellen, a koss, a sömör repedvény, a fej és szakál korpa ellen, a szeplő, májfolt, az ugynevezett rezesorr, a fagydag, a lábizzadás, s a gyermekek valamennyi külső fejbetegségei ellen. Ezenfelül mindenkinek mint a bőrt tisztitó mosdószer ajánltathatik.

Ára darabonként használati utasitással együtt 35 kr.

A Berger-féle kátrány-szappan 40%-ka tömény fakátrányi tartalmas felettébb gondosan van készitve, s lényegesen különbözik minden egyébb, a kereskedésben előforduló kátrány-szappanoktól.

Csalások kikerülése végett

a gyógyszertárakban világosan **Berger-féle kátrány-szappan** kérendő s ügyelni kell a zöld csomagolásra s az ide mellékelt **védjegyre.**

Egyedüli helyettes a bel- és külföld részére: **G. HELL** gyógysz. **TROPPAU,** hova a megbizások és tudakozódások is küldendők.

Raktár Debreczenben: Dr. ROTHSCHNECK V. EMIL gyógyszertárában.

Saját gyár: Erzsébetfalván.

HERZMAN ZSIGMOND és TÁRSA

Iroda és raktár: Zrinyi u. 1. sz.

vizhatlan szövetek és ponyva gyára

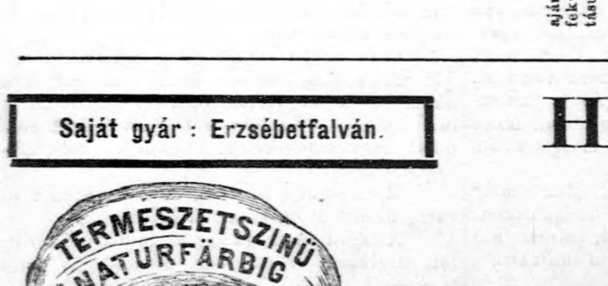

Budapest, V., Zrinyi-utcza 1. sz.

ajánlja általánosan mint legkitünőbbnek elismert gyártmányait, a legolcsóbb árakon, ugymint: **ruganymézga-ponyváit,** tökéletesen ruganyosak, nem ragadósak és különös tartósságuak. **Természetes szinü telitett ponyvák** legfinomabb dupla vitorlavászonból, eddig utól nem ért kitünő minőségben. **Repcze-ernyők** legjobb fonalvászonból, repcze és gabona betakaritáshoz. **Vizhatlan esőköpenyek** a legkitünőbb gyapju és czérnaszövetből, divatos facon. **Sátrak** csinvat vagy vizhatlan vitorlavászonból. **Gabonazsákok** legjobb minőségben és nagy választékban. **Árjegyzékek és minták bérmentve.**

Kiadó tulajdonos: JENEY JÓZSEF.

Debreczen, 1879. nyomatott Tiszai Dániel örökösei könyvnyomdájában.